

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Освітньо-професійна програма	«Психологія»
Факультет	педагогічний
Кафедра	Психології
Семестр	II, III
Кількість кредитів	5
Мова викладання	українська

Викладач	ст. викл. Дерев'янка Наталія Зиновіївна
Контактна інформація	rudka.natali@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Сучасне психологічне консультування має багато напрямів — як біологічно орієнтованих, так і динамічних. Усі вони мають певні переваги, обмеження і показання до застосування. Опанування основ психологічного консультування і ознайомлення з широким спектром лікувального впливу дасть можливість студентам свідомо і функціональніше впроваджувати у вітчизняну психологічну практику ефективні методики допомоги пацієнтам. Знання, здобуті при вивченні курсу «Психологічне консультування», є підґрунтям для подальшої поглибленої фахової спеціалізації практичних психологів. Для успішного засвоєння цього навчального курсу слід дотримуватися вимог і рекомендацій, викладених в організаційно-методичних матеріалах.
Мета та цілі	Мета курсу «Основи психологічного консультування»: отримання студентами поглиблених знань, умінь і навичок у галузі психологічних аспектів психоконсультативної роботи відповідно до сучасних наукових уявлень, забезпечення фахової компетентності соціальних працівників та психологів у професійній сфері.
Результати навчання	Студенти повинні знати предмет і об'єкт психоконсультативної роботи; методологічні підходи до вивчення основ соціально-психологічного консультування; основні методи, що застосовуються у процесі соціально-психологічного консультування; сфери застосування психоконсультування; напрями та види, а також конкретні психоконсультативні техніки та методи. застосовувати методи соціально-психологічного консультування у різних сферах людської життєдіяльності; використовувати психологічну інформацію для організації психоконсультативної роботи; аргументувати вибір методів соціально-психологічного консультування.

Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності, що відповідають заявленим цілям програми	Навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше)
Пререквізити	Базові знання з дисциплін: «Методика роботи практичного психолога», «Основи психодіагностики», «Вікова психологія», «Соціальна психологія».

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання
Тема 1. Проблема визначення поняття "психологічне консультування".	Предмет, мета та завдання психологічного консультування. 2. Психологічне консультування в структурі психологічної допомоги. 3. Види психологічного консультування. 4. Принципи психологічного консультування.	Тести, питання
Тема 2. Сучасні вимоги до особистості та професійної готовності психолога-консультанта	1.Розвиток власної теоретичної орієнтації. 2. Модель ефективного консультанта. 3. Етичні принципи консультанта. 4. Професійна деформація особистості психолога. 5. Фахова підготовка консультанта.	Тести, питання
Тема 3. Консультативний контакт	Сучасні уявлення про консультативний контакт. 2. Терапевтичний зміст консультативного контакту. 3. Перенесення і контрперенесення в консультуванні. 4. Структурування невербальних реакцій у консультуванні.	Тести, питання
Тема 4. Структурування процесу психологічного консультування .	4. Загальна (еклектична) модель процесу консультування (В.Гілланд). 2. Структурні особливості проблемно-орієнтованого консультування. 3. П'ятикрокова модель інтерв'ю. 4. Загальні правила структурування процесу консультування.	Тести, питання
Тема 5. Типи консультативних ситуацій.	1.Консультування тривожних клієнтів. 2. Консультування клієнтів при реакціях страху і фобіях. 3. Консультування вороже налаштованих і агресивних клієнтів. 4. Консультування "немотивованих" клієнтів. 5. Консультування при переживанні вини. 6. Особливості консультування плаксивих клієнтів. 7. Консультування істеричних осіб. 8. Консультування клієнтів із депресією і суїцидальними намірами. 9. Консультування у випадку смерті близької людини. 10. Консультування при переживанні втрати через розлучення. 11. Консультування при сексуальних проблемах. 12. Консультування алкогольно залежних осіб.	Тести, питання
Тема 6. Психодинамічна модель психологічного консультування	Методологічні інновації психоаналізу. 2. Погляди психоаналітиків на генезис неврозу (З.Фрейд, К.Юнг, А.Адлер). 3. Механізми консультативної роботи. 4. Технічні прийоми і методи.	Тести, питання
Тема 7. Когнітивно-біхевіористичний підхід до	1. Біхевіористичне консультування. 2. Когнітивне консультування. 3. Раціонально-емоційне поведінкове консультування (РЕПК). Мета біхевіористичного консультування. Особливості консультативного	Тести, питання

консультування	контакту. Організація консультативного процесу. Поведінкова оцінка, або функціональний аналіз проблемних сфер клієнта	
Тема 8. Екзистенційно-гуманістичний підхід до консультування	1. Гештальт-консультування. 2. Клієнт-центроване консультування. 3. Екзистенційне консультування І.Ялома і Р.Мея. 4. Зміст і методи логотерапії В.Франкла. Теоретичні основи гештальт-консультування.	Тести, питання

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования / Р.Кочюнас. – М., 2009.
2. Мельничук О. Б. Основы психоконсультирования та психокорекції: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл., які навч. за спец. «Практична психологія» / О.Б. Мельничук. – Київ : Каравела, 2017. – 389 с.
3. Методы психологической диагностики. – М. : РАН, Институт психологии, 2004.
4. Митник О. Я., Томаржевська І. В. Психологічне консультування : навч.-метод. посіб. / О.Я. Митник, І.В. Томаржевська. –Київ : Слово, 2016. – 124 с.
5. Мэй Р. Искусство психологического консультирования / Р. Мэй. – М. : Класс, 2004.
6. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. / П.А. М'ясоїд. – К. : Вища школа, 2004. – 487 с.
7. Нельсон-Джоунс Р. Теория и практика консультирования / Р. Нельсон-Джоунс. – СПб. : Питер, 2001.
8. Глэддинг С. Психологическое консультирование / С. Глэддинг. – СПб. : Питер, 2002.
9. Семья в психологической консультации: Опыт и проблемы психологического консультирования / Ред. А.А. Бодалев, В.В. Столин. – М., 2009р.
10. Абрамова Г. С. Психологическое консультирование / Г. С. Абрамова // Практическая психология а. – М., 2001. – С. 186–239.
11. Абрамова Г.С. Психологическое консультирование: Теория и опыт: Учебное пособие для студ. высших пед. учеб. заведений / Г. С. Абрамова. – М. : Изд. Центр “Академия”, 2000. – 240 с.
12. Абрамова Г.С. Практическая психология: Учебник для вузов / Г. С. Абрамова. – 4-е изд. перераб. и доп. – М. : Академический проект 2000. – 512 с.
13. Алешина Ю. К. Индивидуальное и семейное психологическое консультирование / Ю. К. Алешина. – М. : Класс, 2004. – 208 с.
14. Бондаренко А. Ф. Психологическая помощь: теория и практика / А. Ф. Бондаренко. – К. : Освіта України, 2007. – 336 с.
15. Бурлачук Л.Ф. и др. Психотерапия: Учебник для вузов. 2-е изд., стереотип. / Л.Ф. Бурлачук. – СПб. : Питер, 2007. – 480 с.
16. Елизаров А.Н. Основы индивидуального и семейного психологического консультирования: Учебное пособие / А.Н. Елизаров. – М. : «Ось-89», 2003 – 336с.
17. Кочюнас Р. Основы психологического консультирования / Р. Кочюнас. – М. : Академический проект, 2000, 240 с. – с. 7-18
18. Меновщиков В.Ю. Введение в психологическое консультирование / В.Ю. Меновщиков. – М. : Смысл, 2000. – 109 с.
19. Немов Р.С. Основы психологического консультирования: Учебник для студентов педвузов / Р.С. Немов. – М. : Гуманитарный изд. центр. ВЛАДОС 1999. – 528с.
20. Обозов Н.Н. Психологическое консультирование / Н.Н. Обозов. – СПб. : СанктПетербургский госуниверситет, 1993
21. Орлов А.Б. Психологическое консультирование и психотерапия: триалогический подход // Вопросы психологии – 2002, №3, с. 3 – 19
22. Основы психолого-управліпського консультування: Навч. посіб. / За наук, ред. Л.М. Карамушки. - К.: МАУП, 2002. - 136 с.
23. Психологическая помощь и консультирование в практической психологии /под ред. д-ра психол. наук, проф. М.К. Тутушкиной. – Санкт-Петербург. : Дидактика Плюс, 1999. – 348 с. – с. 45-73
24. Роджерс К. Консультирование и психотерапия. Новейшие подходы в области практической работы / К. Роджерс. – М., 2000
25. Семья в психологической консультации. Опыт и проблемы психологического консультирования / Под ред. А.А. Бодалева, В.В. Столина. – М., 1989
26. Титаренко Т. Кризове психологічне консультування / Т.Титаренко. – К. : Главник, 2004. – 96 с.
27. Бурнард Ф.Тренинг навыков консультирования / Филип Бурнард. – СПб. : Питер, 2002

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика	Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів

Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-5)	30
Змістовий модуль 2 (теми 6-8)	30
Підсумковий контроль (теми 1-8)– екзамен	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни